

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 20003

Tarih : 22.09.2026

49585

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ayten KORDU

Tunceli Milletvekili

Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından Alevi-Bektaşî kültürü, inancı ve değerlerine ilişkin 12 modülden oluşan bir eğitim programı hazırlandığı kamuoyuna açıklanmıştır.

Sayın Bakan tarafından yapılan açıklamalarda, programın yaklaşık iki-iki buçuk yıllık çalışma sonucunda farklı illerden akademisyenler, öğretmenler ve dedelerle yapılan çalışmalar, çalıştaylar ve sempozyumlar sonucunda hazırlandığı; ayrıca 100'den fazla dede, akademisyen ve öğretmenin çalışmalara katkı sunduğu ifade edilmiştir.

Bununla birlikte kamuoyuna yapılan açıklamalarda söz konusu kişilerin kimlikleri, hangi kurumları temsil ettikleri, hangi ocak veya Alevi-Bektaşî geleneklerinden geldikleri, çalışma gruplarının nasıl oluşturulduğu, hazırlanan modüllerin hangi akademik kaynaklara dayandırıldığı ve farklı Alevi-Bektaşî kurumlarının görüşlerinin nasıl alındığına ilişkin yeterli açıklama yapılmamıştır. Öte yandan Alevi tabanında karşılığında olan en büyük Alevi çatı örgütleri, bu projenin kendilerinden tamamen bağımsız, kapalı kapılar ardında yürütüldüğünü ifade etmekteledir.

Alevi inancının anayasal düzeyde açık ve eşitlikçi bir güvenceye kavuşturulmadığı, Cemevlerinin ibadethane statüsüne ilişkin taleplerin karşılanmadığı ve Alevi yurttaşların eşit yurttaşlık temelindeki taleplerinin dikkate alınmadığı bir ortamda, Alevi-Bektaşî toplumunu doğrudan ilgilendiren politika ve uygulamaların bu toplumsal gerçeklik gözetilerek, hak ve özgürlükler temelinde ele alınması gerekmektedir.

Alevilik-Bektaşilik alanının farklı ocak, erkân, yöresel gelenek ve yorumları barındırdığı dikkate alındığında, kamu tarafından hazırlanarak halk eğitim merkezlerinde uygulanacak bir programda “doğru kaynak” veya “doğru bilgi” olarak nitelendirilen içeriğin hangi bilimsel ve çoğulcu ölçütlerle belirlendiğinin açıklığa kavuşturulması önem taşımaktadır.

Ayrıca Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin din eğitimi alanındaki kararlarında eğitimde nesnellik, çoğulculuk ve tarafsızlık ilkelerine ilişkin değerlendirmeler bulunduğu bilinmektedir.

Bu bağlamda

1. Bakanlığınız tarafından “100’den fazla dede, akademisyen ve öğretmenin” çalışmalara katıldığı belirtilmektedir. Bu kişilerin isimleri, akademik/mesleki unvanları, görev yaptıkları kurumlar ve sürece hangi sıfatla katıldıkları neden kamuoyuna açıklanmamıştır? Söz konusu listenin tamamını kamuoyuyla paylaşacak mısınız?
2. Programın hazırlanması sürecinde hangi Alevi-Bektaşî dernekleri, federasyonları, vakıfları, cemevleri, ocakları veya diğer Alevi-Bektaşî kurumlarıyla görüşülmüştür? Her bir kurumla hangi tarihlerde, kimlerin katılımıyla ve hangi konularda görüşme yapılmıştır? Bu toplantıların tutanakları veya sonuç raporları mevcut mudur?
3. Bakanlık tarafından Alevilik-Bektaşiliğin “doğru kaynaktan” öğrenilmesine yönelik bir program hazırlandığı belirtilmektedir. Buradaki “doğru kaynak” kavramı hangi objektif, akademik ve bilimsel kriterlere göre belirlenmiştir? Programda kullanılan kitap, makale, arşiv belgesi, sözlü tarih çalışması ve diğer kaynakların tamamının yer aldığı kaynakça kamuoyuna açıklanacak mıdır?
4. Alevilik-Bektaşilik içerisindeki farklı ocak, erkân, yöresel gelenek ve yorumların programa yansıtılmasında nasıl bir temsil yöntemi uygulanmıştır? Programın hazırlanmasına katılan kişilerin hangi ocak, gelenek ve bölgeleri temsil ettiği belirlenmiş midir? Belirlendiyse bu dağılım kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?

5. Hazırlanan 12 modülün tam metinleri, kaynakçaları, hazırlanma sürecinde oluşturulan komisyon/çalışma grubu listeleri, çalıştay ve toplantı tutanakları ile varsa akademik değerlendirme ve Talim ve Terbiye Kurulu inceleme raporlarının kamuoyuna açıklanmamasının gerekçesi nedir? Bakanlığınız bu belgelerin tamamını kamuoyunun erişimine açmayı planlamakta mıdır?

6. Halk Eğitimi Merkezlerinde bu 12 modül kapsamında ders verecek olan "usta öğreticiler", eğitimci veya dedeler hangi kriterlere göre istihdam edilecektir? İnanç temelli bu derslerin eğitimcilerine formasyon ya da yeterlilik belgesi verilirken Alevi toplumunun kendi inanç önderlerinin (ocakların) rızası aranacak mıdır?